

Халқ сўзи

Ўзбекистон
КЕЛАЖАГИ
БҮЮК
ДАВЛАТ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

E-mail: info@xs.uz

2004 йил 23 ноябрь, № 242 (3517)

Сешанба

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов жаноби олийларига

Муҳтарам Ислам Абдуганиевич,
Қадри оғам,
Қўнча Бухоро заминига таширф чоғида мен ва Туркменистон делегацияси аъзоларига кўрсатишган ишқ ва лутфан қабул учун Сизга ўзимнинг самимий миннатдорлигим ва ташаккуримни илҳор этаман.
Туркменистон билан Ўзбекистон ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашда Сизнинг алоҳида ўрнини эътибор билан таъкидлаб ўтмоқчиман. Икки томонлама муносабатларни сифат жиҳатидан таъминлаш янги поғонага кўтаришга қаратилган муштарак самимий иштирокимиз, учта муҳим ҳужжатнинг имзоланиши дўстлик, ишонч ва яхши кўнанишлик муҳитини мустаҳкамлашга хизмат қилди, айрим жўзўй тафовеуларни бартараф этишга имкон яратди. Бугунги кунда Туркменистон билан Ўзбекистон ўртасида бахли масалалар йўқ, биз қабул қилган қарорлар эса давлатларимиз ўртасидаги чегарани тинчлик ва дўстлик сарҳадида айлантиради.

Келажак авлодлар учун икки томонлама муносабатларнинг мустаҳкам ҳуқуқий ва иқтисодий асосини барпо этади.
Қисқа, аммо ғоят мазмунли таширф чоғида биз Ўзбекистонда туркман маданияти ва санъати юксак қадрланганидан мамнуният билан ишонч ҳосил қилдик. Ўзбекистон санъат усталарининг туркман қўшиқларини моҳирона ижро этишлари бизга улкан завқ бағишлади. Бунинг яна бир ёрқин далили — Тошкент шаҳрида таъкид этилган Туркменистон халқ-амалий санъати кўргазмасидир.
Муҳтарам Ислам Абдуганиевич,
Ўзгал мамлакатиниёзга таширф чоғида бизга кўрсатган ишқ меҳмондўстлигининг учун яна бир бор самимий миннатдорлигимни қабул этгайсиз. Сизга мустаҳкам соғлиқ, бахт, серқирра фаолиятиниёзда зафарлар, биродар ўзбек халқига эса тинчлик, фаровонлик ва тараққиёт тилайман.
Самимий эҳтиром ила,

Сапармурод НИЁЗОВ
Туркменистон Президенти.

Ўзбекистон Республикаси билан Туркменистон ўртасида дўстлик, ўзаро ишончни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисида ШАРТНОМА

Ўзбекистон Республикаси билан Туркменистон, бундан кейин Олий Аҳдлашувчи Томонлар деб аталувчилар,
икки мамлакат халқлари ўртасида тарихан шаклланиб келган дўстона муносабатлар, яхши кўнанишлик ва ўзаро ҳурматга асосланиб,
икки давлат ўртасидаги муносабатларни янада чуқурлаштириш ва ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантиришга бўлган иштирокини афдаллаб,
Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мақсад ва принциплариغا содиқликларни тўғрисида баён этиб, халқаро ҳуқуқ ҳамда умум инсоний қадрларнинг умум эътироф этилган нормаларининг устуворлигини таъ олиб,
Ўзбекистон Республикаси ташқи сиёсатининг концепциясига ва Туркменистоннинг бетараф давлат сифатида концептуал принциплари ҳамда ташқи сиёсати қондаларига асосланиб,
икки томонлама ҳамкорликка янги сифат бериш ва унинг ҳуқуқий асосини мустаҳкамлаш мақсадида эга бўлиб,
қуйидагилар тўғрисида ахдлашиб олдилар:

- 1-модда**
Олий Аҳдлашувчи Томонлар суверенитет, мустақиллик ва худудий ахтирликни ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик, ўзаро ишонч ҳамда очкилик, тенглик ва бир-бирларининг манфаатларини инобатга олиш, ўзаро манфаатли ҳамкорлик давлатлараро икки томонлама муносабатлар ривожланишининг йилгирма биринчи асрадаги асоси ҳисобланади деб ахдлашиб олдилар.
Шу маънода Олий Аҳдлашувчи Томонлар ўз муносабатларини дўстона давлатлар сифатида доимо ривожлантирадilar.
- 2-модда**
Олий Аҳдлашувчи Томонлар икки давлат ўртасидаги ишончни мустаҳкамлаш, ҳамжихатлик ва амалий мулоқотни мустаҳкамлаш, Ўзбекистон Республикаси билан Туркменистон халқлари манфаатларига хизмат қиладиган уларнинг ташқи сиёсатини устувор йўналишлардан бири сифатида кенг ўзаро ҳамжихатликни ривожлантиришга бўлган ўзармас содиқликларини тасдиқлайдилар.
- 3-модда**
Олий Аҳдлашувчи Томонлар Ўзбекистон Республикаси билан Туркменистон ўртасидаги чегара тинчлик, дўстлик, хавфсизлик, барқарорлик ва икки давлат ҳамда халқлар орасидаги ишончни мустаҳкамлаш чегараси эканлигини тасдиқлайдилар.
- 4-модда**
Олий Аҳдлашувчи Томонлар халқаро тинчлик, ҳуқуқий тартибот, минтақавий ва глобал микёсларда барқарорлик ҳамда хавфсизликни таъминлаш ишида жамъиятнинг самимий ҳаракатларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди. Улар бу қўмакни зарур дипломатик восталар ва усуллардан фойдаланиш, шуниингдек халқаро ташкилотлар билан, биринчи навбатда, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти билан ақин ҳамкорлик востасида амалга оширадilar.
- 5-модда**
Олий Аҳдлашувчи Томонлар низоларни бартараф этиш ва тартибга солиш, хавфсизлик ҳамда барқарорлик, ишончни мустаҳкамлаш масалаларини ҳал этиш ишида БМТ ва унинг Хавфсизлик Кенгаши ролининг янада кучайтирилишига, Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилоти, бошқа нуфузли халқаро ташкилотларнинг ҳужжатларида қайд этилган мақсад ҳамда принципларни амалга оширишга алоҳида эътибор қаратадилар.
Шу муносабат билан Олий Аҳдлашувчи Томонлар БМТнинг гиёвандлик восталарининг ноқонуний юргизиши билан боғлиқ трансмилийл жиноятчиликка қарши кураш Марказий Осиё минтақавий ахборот Марказини Тошкент шаҳрида ва БМТнинг превентив дипломатияси буйича қароргоҳи Ашхобод шаҳрида жойлашган Марказини тузиш зарурлигини эътироф этадилар.
- 6-модда**
Олий Аҳдлашувчи Томонлар ўзаро манфаатли ва дўстона муносабатларни янада ривожлантириш ҳамда ҳамкорликни мустаҳкамлаш билан боғлиқ барча масалалар буйича икки давлат Раҳбарлари даражасидаги мутаазаам учрашувлар ва маслаҳатлашувларни олиб боришга келишиб олдилар.
Олий Аҳдлашувчи Томонлар икки давлат манфаатларига дахл қиладиган долзарб минтақавий масалалар буйича ҳам олий давлат даражасида зарур маслаҳатлашувларни олиб борадилар.
- 7-модда**
Олий Аҳдлашувчи Томонлар терроризм, жиноятчилик, контрабанда, гиёвандлик восталар ва психотроп моддаларнинг ноқонуний юргизиши, давлат чегарасини ноқонуний кесиб ўтиш ҳамда бошқа ҳуқуқбузарликларга икки давлатнинг ҳуқуқ-тартибот, чегара, миграция ва бошқона органлари йўналишлари буйича ўзаро ҳамжихатликни чуқурлаштириш орқали уларга қарши курашда саъй-ҳара-

- катларини янада бирлаштириш тўғрисида ахдлашиб олдилар.
Шу мақсадларда Олий Аҳдлашувчи Томонлар икки давлатнинг чегарабуйи туманларида қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни таъминлаш ҳамда давлат чегарасини мустаҳкамлашга қаратилган бир қатор аниқ тадбирларни қўллашга келишиб олдилар.
- 8-модда**
Олий Аҳдлашувчи Томонлар икки томонлама муносабатларга янги сифатли ҳар томонлама шерикчилик ва ўзаро ҳамжихатлик даражасини бериш мақсадида сиёсий, савдо-иқтисодий, илмий-техникавий ва гуманитар соҳалардаги, шунингдек, таълим ҳамда соғлиқни сақлаш соҳасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни узоқ муддатли асосда кенгайтирадilar.
- 9-модда**
Олий Аҳдлашувчи Томонлар икки томонлама савдо-иқтисодий ҳамкорликнинг мавжуд имкониятларидан янада тўлароқ фойдаланиш зарур деб ҳисоблайдилар. Шу мақсадларда Олий Аҳдлашувчи Томонлар ўзаро манфаат асосида иқтисодий ҳамкорликнинг турли шаклларида фойдаланишга алоҳида эътиборни қўнайтириб, унинг амалга оширилиши учун зарур саъй-ҳаракатларини қаратадилар.
Олий Аҳдлашувчи Томонлар иқтисодий муносабатларнинг янги шакллари икки томонлама ҳамжихатлик таърибасига жорий қилишни рағбатлантирадilar. Улар товарлар ва хизматлар бозори, икки томонлама инвестициявий фаолиятнинг ишланиши кучайтирадilar.
- 10-модда**
Олий Аҳдлашувчи Томонлар иқтисодий шерикчиликнинг устувор йўналишларидан бири чегарабуйи савдо эканлигини эътироф этадилар.
Чегарабуйи савдонини ташкил қилишни таъминлаштириш ва икки давлат ҳудудида ишлаб чиқарилаётган маҳсулот савдонини амалга оширишни ривожлантириш мақсадида Олий Аҳдлашувчи Томонлар Ўзбекистон Республикасининг Хоразм ҳамда Бухоро вилоятлари, Туркменистоннинг Дашоуз ва Лебоб вилоятлари чегарабуйи пунктларида савдо марказларини очиб зарурлиги тўғрисида келишиб олдилар.
Савдо марказларини очиб ва уларнинг ишланиши билан боғлиқ аниқ масалалар икки давлат ҳуқуқатлари ўртасида тузиладиган алоҳида битимлар орқали белгиланади.

(Давоми 2-бетда).

26 декабрь

Халқ. Демократия. Сайловлар

Сайлов — маслаҳатлашмак, кенгашмак дегани ҳамдир. Нақли донишдан маълумки, кенгаши тўй таркамайди. Шу боис бу кунга ҳар биримиз ўз тадоригимизни кўрсак, тўй, яъни сайлов ишчилик бекаму кўст ўтказилишига улўшмишни кўнган бўламиз. Айни кунларда мамлакатимизнинг барча қишлоғу овулларида, маҳалла гузарларида, йиғинларда зурунг мавзу 26 декабрь кунин буладиган сайлов ҳақида бормоқда. Ушбу сиёсий тadbирни кенг фаолилик билан ўтказишда, шубҳасиз, участка сайлов комиссияларининг ҳиссаси катта бўлади. Чунки улар сайловга тайёргилик жараёнида қанча фаол ва ташаббускор экан, муҳим сиёсий тadbир шунча кўнган даражада бўлади. 88-ўқатка сайлов комиссияси Андисон давлат тиббиёт институти қошидаги академик лицей бунёдига жойлашган. Учаска сайлов комиссияси бунинг чуқур аниқлаш ҳолида иш туттишмоқда. Айниқса, улар Олий Мажлисининг Қўнчиликл палатасига ҳамда маҳаллий Кенгашларга ўтказиладиган сайловнинг ўзига хос томонлари ҳусусида аҳоли орасида тушунтуриш тарғибот ишлари ҳам уюштиришмоқда.
СУРАТДА: (Ўртада) участка сайлов комиссияси раиси ўринбосари Лолаҳон Холмировава сайловчилар билан.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

НОМЗОДЛАР РЎЙХАТГА ОЛИНДИ

Демократик тамойилларга асосланган жамиятнинг сиёсий майдони айнан сайловолди жараёнида қизгин баҳс ва курашларга бой бўлади. Зотан, соғлом муҳитдаги бундай баҳслашувлар фақат жамият тараққиотига хизмат қилади. Эндилликда бемалол айтиш мумкинки, мамлакатимизда кечайтган айни сайлов кампанияси шундай ҳал қилув босқичига кирди.

Сайловнинг асосий субъектлари ҳисобланган сиёсий партиялар ва сайловчилар ташаббускор гуруҳлари Олий Мажлисининг Қўнчиликл палатаси депутатлигига номзодлар ҳужжатларини Марказий сайлов комиссиясига топширган эдилар. 20 ноябрь кунин Марказий сайлов комиссиясининг тақдим этилган ушбу ҳужжатларни кўриб чиқишга бағишланган мажлиси бўлиб ўтди. Уни мажур комиссия раиси Б. Мустафоев олиб борди.
Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси депутатликка 120 номзод (119 номзод рўйхатга олинди), Ўзбекистон Халқ демократик партияси 120 номзод (118), Ўзбекистон Фидокорлар миллий-демократик партияси 89 номзод (89), Ўзбекистон Миллий тикланиш демократик партияси 62 номзод (61), Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси 76 номзод учун (74) ҳужжат тақдим этди.
Марказий сайлов комиссиясига рўйхатга олинган 150 дан ортқ сайловчилар ташаббускор гуруҳидан 86 ҳужжат келиб тушди. Қолганлари 8 фойз сайловчилар имзосини тўплай олмади.
22 та сайловчилар ташаббускор гуруҳининг ҳужжат-

лари тегишли округ сайлов комиссиялари илтимосига биноан қайтарилди, 8 ташаббускор гуруҳ имзо ва рақаларида бири киши томонидан қўйилган бир неча имзолар аниқлангани боис, улар кўрсатган номзодларни рўйхатга олиш рад этилди. Ташаббускор гуруҳлар томонидан кўрсатилган депутатликка номзод сифатида 56 фуқаро рўйхатга олинди.

Марказий сайлов комиссиясига жами 531 номзод рўйхати (517 номзод рўйхатга олинди) тақдим этилди. Ўртача ҳисобда битта сайлов округига 4-5 номзод тўғри келади (1999 йили ҳам бу кўрсаткич 4-5 кишини ташкил қилган). 14 киши рўйхатдан ўтмади, бу эса 2,6 фойзни ташкил қилади (1999 йилда 9,2 фойз эди).

Шундай қилиб, Қўнчилик палатаси депутатлари сайловининг янги босқичи — сайловолди ташвиқот дaви бошланди. Шу боис, комиссия аъзолари сиёсий партияларнинг сайловда иштирок этишини молиялаштириш масаласи юзасидан ҳам ўзаро фикр алмашишди.

Мажлисида Марказий сайлов комиссияси ваколатига қирадиган бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.
Худойберди ЭШМАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Бу — долзарб

АВВАЛ танишайлик,

Ўтган ҳафта бошларида маҳалла гузариди қўннилардан бири сўраб қолди:
— Сайлов-сайлов дейсизлар, нега депутатликка номзодлар билан учрашувлар ўтказилмапти?
— Ҳозир кўрсатилган номзодлар ҳужжатлари ўрганилпти, — деб изоҳ бердим суҳбатдошимга. — Бир неча кунда уларни Марказий сайлов комиссияси рўйхатга олади. Шундан кейин сиз айтган учрашувлар бошланади.

сўнг овоз берамиз

Шундай саволнинг қўйилиши ҳалиям қонунларимизни аҳоли онгига тулиқ етказилганимизни кўрсатади. Мана, ниҳоят уша фурсат етиб келди. Марказий сайлов комиссияси Олий Мажлис Қўнчиликл палатаси депутатлигига номзодларни рўйхатга олди. 20 сентябрда бошланган сайловолди кампанияси ҳал қилувчи — якуний маррага олиб

борувчи босқичга қадам қўйди. Энди номзодлар сайловчилар олдида ўз ақл-заковатини, бор салоҳиятини кўрсатишлари керак. Демак, депутатликка номзодлар учун ҳақиқий имтиҳон бошланмоқда. Имтиҳон олувчи эса ўз номидан олий ҳокимиятга ваколат берувчи минг-миңлаб фуқаролардир. Сайловгача бўлган бир ойлик муддат

мобайнида ҳар бир сайловчида номзодлар билан яқиндан танишиш, уларнинг умносиблик даражасини баҳолаш имконияти бўлади. Шу имкониятдан фойдаланиш учун сиз ва биздан фалорқ бўлиш талаб этилади. Депутатликка номзод билан кўп кишилик учрашувлар бўлади, бевосита мулоқот бўладими — ҳар қандай шаклдаги муносабатлар орқали номзоднинг давр талабига қанчалик мос келишини аниқлашга шaroит яратилади.

Тошкентда минтақавий низоларнинг олдини олишга, Марказий Осиё ва Афғонистонда барқарорликни янада мустаҳкамлашга бағишланган халқаро конференция бошланди.

МИНТАҚАВИЙ ХАВФСИЗЛИК МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия институти, Сиёсий тақдиротлар маркази ва Буюк Британия халқаро муносабатлар институти билан ҳамкорликда ташкил этилган мажур анжуманда АҚШ, Европа ва МДХ мамлакатларидан экспертлар, Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг Минтақавий ақсилтерроп тузилмаси, НАТО, мамлакатимизда фаолият юритаётган дипломатик корпус ва халқаро ташкилотлар вакиллари иштирок этмоқдалар.
Икки кун давом этадиган анжуманда Марказий Осиё минтақасида хавфсизлик ва барқарорликни янада мустаҳкамлаш оид ҳамда халқаро террорчилик, гиёванд моддаларнинг ноқонуний савдоси, курол-ярог контрабандаси, уюшган жиноятчилик каби ду-

ро микёсадаги гайриқонуний нарқобизнеснинг таянч нуқта-си бўлиб қолаётир, — деди Буюк Британия халқаро муносабатлар институти вакили Жеймс Никсей. — Европада ноқонуний сотилаётган оғунинг қарийб 90 фойзи Афғонистон ҳудудида етиштирилган. Шундай экан, бундай муаммага барҳам беришининг ягона йўли барча мамлакатларнинг ҳамжихатлигида, бир ёқадан бош чиқариб курашишидadir.
Конференция иштирокчилари Марказий Осиё мамлакатларининг минтақавий низоларнинг олдини олиш, хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш борасида Россия, АҚШ, Европа давлатлари билан ҳамкорликда амалга ошираётган дастур ва лойиҳаларини муҳокама этадилар.
Конференцияда Ўзбекистон Республикасининг Президентининг Давлат маслаҳатчиси З.Хуснидинов сўзга чиқди.

Фазлидин АРЗИЕВ,
ЎЗА мухбири.

Мамбуот хизмати хабар қилади

Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралари ходимларининг қозогистонлик ҳамкасблари билан ҳамкорликда амалга оширган тергов-тезкор тадбирлари натижа-сида жорий йилнинг 30 июль кунин Тошкент шаҳрида террорчилик актларини содир этиб, уларнинг портлатган юборган жиноятчиларнинг шахслари аниқланди. Уларнинг шахслари одам ДНКС буйича ўтказилган суд-биологик экспертизаларининг хулосалари билан ҳам тасдиқланган.
Хусусан, ўз-ўзини портлатган жиноятчилар қуйидагилар:
1. Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси биносининг фойсесида — Шаънопов Авахан Исраилович, 1966 йилда Қозогистон Республикасининг Тараз шаҳрида туғилган ва шу жойда яшаб келган, Қозогистон Республикаси фуқароси;
2. Исроил давлатининг Тошкент шаҳридаги элчихонаси ёнида — Валиев Мавлон Қусанович, 1976 йилда Қозогистон Республикасининг Тараз шаҳрида туғилган ва шу жойда яшаб келган, Қозогистон Республикаси фуқароси;
3. АҚШнинг Тошкент шаҳридаги элчихонаси ёнида — Искаков Дулат Габлямович, 1972 йилда Қозогистон Республикасининг Семипалатинск шаҳрида туғилган, Атирау шаҳрида яшаган, Қозогистон Республикаси фуқароси.
Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг маъбуот хизмати.

Ўзбекистон Республикаси билан Туркменистон ўртасида дўстлик, ўзаро ишончни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисида ШАРТНОМА

(Давоми. Боши 1-бетда)

11-модда
Олий Ахдлашувчи Томирлар фан ва таълим соҳасида ҳамкорлик қилдиладиган ҳамда ўқув ва илмий-тадқиқот муассасалари ўртасидаги алоқаларнинг мустаҳкамлашга қўмаклашадилар. Улар биргаликдаги илмий дастурлар, айниқса, илгор технологиялар соҳасидаги лойиҳаларни амалга оширадилар.

Олий Ахдлашувчи Томирлар мутахассислар, олимлар ва илмий-техник ходимларнинг алмашувини рағбатлантирадилар.

12-модда
Олий Ахдлашувчи Томирлар соғлиқни сақлаш, санитар-эпидемиологик ҳолатнинг юқори даражасини таъминлаш, дори препаратлари ва tibбий техника шўлаб чиқариш соҳасида ҳамкорликни ривожлантирадидилар.

13-модда
Олий Ахдлашувчи Томирлар экология, агроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиий бойликлардан оқилона фойдаланиш соҳасида ҳамкорликни ривожлантирадидилар.

Улар бу соҳада экологик хавфсизликнинг халқро тизимини яратишга интилиб, минтақавий ва глобал миқёсларда келишилган хатти-ҳаракатларга қўмаклашадилар.

14-модда
Олий Ахдлашувчи Томирлар икки мамлакат халқлари ўртасидаги ўзаро ҳамжиҳатликни қўмаклашувчи маданий ҳамкорликнинг муҳимлигини эътироф этиб, маданий алмашувларни олқишлайдилар ва рағбатлантирадидилар. Улар ўз худудларида жойлашган археологик ҳамда тарихий маданий ёдгорликларга бошқа давлатлар ва халқро ташкилотларнинг эътиборини жалб қилиш учун зарур чораларни қўлайдилар.

15-модда
Олий Ахдлашувчи Томирлар спорт ва туризм соҳасида ҳамкорликни ривожлантирадидилар. Улар икки мамлакатнинг тегишли давлат ҳамда жамоат ташкилотлари, спорт ва туристик уюшмалари, шунингдек ўқув муассасалари ўртасидаги алоқаларни рағбатлантирадидилар. Олий Ахдлашувчи Томирлар биргаликдаги лойиҳалар ва дастурларни

ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда мусобақалар ва бошқа қўшма тадбирларни ўтказишда уларни қўллаб-қувватлайдилар.

16-модда
Олий Ахдлашувчи Томирлар икки давлатнинг оммавий ахборот воситалари ўртасида ҳамкорликни фойдалантиришга келишиб олдилар.

Шу мақсадларда Олий Ахдлашувчи Томирларнинг матбуот, радио ва телевидение органлари ўзларининг ахборот ресурс ҳамда имкониятларини икки давлатнинг ютуқларини ёритиш, уларнинг халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ва ўзаро ишонч муҳитини мустаҳкамлаш мақсадида фойдаландилар.

17-модда
Олий Ахдлашувчи Томирлар ушбу Шартнома амалга ошириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси ва Туркменистон Президентларининг топшириқларига биноан икки давлатнинг ҳукуматлари ҳамда вазирлик ва идоралари раҳбарлари даражасида учрашув ҳамда маслаҳатлашувлар олиб борилишига келишиб олдилар.

18-модда
Ушбу Шартнома Олий Ахдлашувчи Томирларнинг улар иштирок этган бошқа халқро шартномалардан келиб чиқадиган ҳуқуқ ва мажбуриятларига дахл қилмайди.

Ушбу Шартнома ҳеч қайси бир давлат ёки давлатлар гуруҳи манфаатларига қарши қаратилмаган.

19-модда
Ушбу Шартномани талқин қилиш ёки қўллаш билан боғлиқ ҳар қандай масалалар Олий Ахдлашувчи Томирлар ўртасида масалаҳатлашув ёхуд музокаралар орқали ҳал қилинади.

20-модда
Ушбу Шартнома ратификация қилиниши лозим ва ратификация ёрликлари алмашган кундан бошлаб қўчга қиради.

Бухоро шаҳрида 2004 йил 19 ноябрь (Санжар)да икки асл нусхада, ҳар бири ўзбек, туркман ва рус тилларида тузилди, бунда барча матнлар бир хил қўчга эга.

Ушбу Шартноманинг қоидаларини талқин қилиш мақсадида рус тилидаги матндан фойдаланилади.

Ўзбекистон Республикаси номидан
Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ

Туркменистон номидан
Туркменистон Президенти
Сапармурод НИЁЗОВ

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан Туркменистон Ҳукумати ўртасида чегарабўйи вилоятлари худудида жойлашган хўжалик объектларида хизмат қилувчи шахслар томонидан ўзбек-туркман чегарасини кесиб ўтишлари тўғрисида БИТИМ

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан Туркменистон Ҳукумати, бундан кейин Томирлар деб аталувчилар,
Ўзбекистон Республикаси билан Туркменистон ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1996 йил 16 январда имзоланган Шартноманинг қоидаларига амал қилиб,
давлат чегарасини кесиб ўтиш тартибини такомиллаштириш мақсадида ва чегарабўйи вилоятлари худудида жойлашган хўжалик объектларида хизмат қилувчи шахсларнинг киришлари, чиқишлари ва унда бўлишларининг ҳуқуқий тартибга солинишини таъминлаш зарурлигидан келиб чиқиб,
қуйидагилар тўғрисида ахдлашиб олдилар:

1-модда
Бир Томир давлатининг бошқа Томир давлати худудида жойлашган хўжалик объектлари хизмат кўрсатувчи персонални ходимлари бўлган фуқаролари (бундан кейин хизмат кўрсатиш персонални ходимлари деб аталади) худудида мана шу объектлар жойлашган давлат Томирнинг ваколатли органлари тарафидан давлат чегараси чизигида берилган олдидан расмийлаштирилган рухсатномалар асосида хизмат вазибаларини бажариш учун фуқароларнинг амалдаги миллий паспортлари ўзлари билан мавжуд бўлган ҳолда юборувчи Томирдан дипломатик каналлар орқали олдидан тақдим этилган шахслар рўйхатларига биноан визасиз киридилар, чиқадилар ва унда бўладилар.

Хизмат кўрсатиш персонални ходимлари учун рухсатномаларини расмийлаштиришда қилинган ҳақиқий харажатларни ҳисобга олган ҳолда белгиланадиган рўйхатга олиш йиғимлари ундирилди. Рухсатнома намунаси, унинг амал қилиш муддати ва уни расмийлаштириш учун ундириладиган йиғим ҳажми бундай рухсатномаларни берувчи Томирдан белгиланади ва бошқа Томир эътиборига дипломатик каналлар орқали етказилади. Юборувчи Томир шахсларининг рўйхатлари бўйича маълумотни ҳар ои тасдиқлайди ёки уларга киритилмаган ҳар қандай ўзгаришлар тўғрисида дипломатик каналлар орқали хабардор қилади.

2-модда
Худудида бошқа Томирнинг хўжалик объектлари жойлашган Томир юборувчи Томир дипломатик каналлар орқали тақдим қилган тегишли маълумотларга қўч хизмат кўрсатиш персонални ходимларининг харажатларини йўналишлари ва келиш жойларини рухсатномалар бўйича аниқлайди.

сатномалар бўйича аниқлайди ва бу тўғрисида бошқа Томирнинг дипломатик каналлар орқали хабардор қилади.

3-модда
Бошқа Томир давлати худудида жойлашган хўжалик объектларида ишлайдиган бир Томир давлати фуқаролари бўлган хизмат кўрсатиш персонални ходимларининг сони объектларнинг нормал ишлаши ва сақланишини таъминлаш учун зарур бўлган минимал миқдорда белгиланади.

Томирлар мазкур объектларда авария ҳолатларида соғлаш-тиклаш ишларини бажарадиган ва бошқа Томир давлати худудида фуқароларнинг амалдаги миллий паспортлари ўзлари билан мавжуд бўлган ҳолда худудида мана шу объектлар жойлашган давлат Томирнинг ваколатли органлари тарафидан юборувчи Томирдан дипломатик каналлар орқали олдидан тақдим этилган шахслар рўйхатларига биноан давлат чегараси чизигида берилган олдидан расмийлаштирилган рухсатномалар асосида визасиз кириш, чиқиш ва унда бўлиш ҳуқуқига эга бўлган хизмат кўрсатиш персонални ходимларининг резерв миқдорини белгилайдилар.

4-модда
Бошқа Томир давлати худудида жойлашган бир Томирнинг хўжалик объектларига хизмат кўрсатиш учун мўлжалланган автотранспорт, механизмлар ҳамда махсус техника юборувчи Томирдан дипломатик каналлар орқали олдидан тақдим этилган рўйхатларга биноан худудида хўжалик объектлари жойлашган давлат Томирнинг ваколатли органлари тарафидан давлат чегараси чизигида берилган олдидан расмийлаштирилган рухсатномалар асосида бу Томир давлати худудида қиради, чиқади ва

уанда бўлади. Бошқа Томир давлати худудида жойлашган ва бир Томирнинг хўжалик объектларига хизмат кўрсатиш учун мўлжалланган автотранспорт, механизмлар ҳамда махсус техникасиз рухсатномаларни расмийлаштиришда сарф қилинган ҳақиқий харажатларни ҳисобга олган ҳолда белгиланадиган рўйхатга олиш йиғимлари ундирилди. Рухсатнома намунаси, унинг амал қилиш муддати ва уни расмийлаштириш учун йиғим ҳажмининг рухсатномани берадиган Томир белгилайди ҳамда бошқа Томир эътиборига дипломатик каналлар орқали маълум қилади.

Хўжалик объектларининг ишлаши учун зарур бўлган ва олиб кирилиши ҳамда олиб чиқилиши лозим бўлган юклар, материаллар, ускуналар ва техника тўғрисидаги маълумотларни келишиб олиш мақсадида Томирлар бир-бирларига дипломатик каналлар орқали олдидан тақдим этиладилар. Томирлар келишувга қўч автотранспорт, механизмлар ва махсус техниканинг харажат йўналишини, уни жойлаштириш ерини ҳамда юклар, материаллар ва ускуналар тўғрисидаги жойини белгилайдилар.

5-модда
Томирларнинг ҳар бири тузилмадаги контрактларга мувофиқ пулик асосда ўз давлати худудида бошқа Томир хўжалик объектларининг хавфсизлиги ва бутунлигини таъминлайдилар.

Туркменистон худудида жойлашган Қарши ва Аму-Бухоро каналларининг ишлашини таъминловчи, шунингдек Тўямўйин сув оморининг биргаликдаги мулкдорни ҳисобланувчи хўжалик объектларининг бутунлигини таъминлаш контракти нархи бир йилга 300 (уч юз) миң АҚШ доллари миқдорига белгиланади (ҳар бир объект учун бир

йилга 100 (юз) миң АҚШ долларида).

6-модда
Томирлар ушбу Битим кўчга киргандан сўнг ўттиз кун давомида ушбу Битимнинг амал қилиши дахл қиладиган ҳўжалик объектларининг нусхаларини дипломатик каналлар орқали алмаштирадидилар.

Янги рухсатномалар жорий қилинадиган ёки амалдаги рухсатномаларга ўзгаришлар киритилмаган ҳолларда Томирлар бу тўғрисида бир-бирларини хабардор қилдилар ва янги ёхуд ўзгаририлган рухсатномаларнинг намуналарини уларнинг киритилишида камидда ўттиз кун илгари дипломатик каналлар орқали юборадилар.

7-модда
Томирлар заруратга қўра ушбу Битимни бажариш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилиш мақсадида маслаҳатлашувлар олиб борадилар.

8-модда
Томирларнинг ўзаро келишувларига қўра ушбу Битимга унинг 10-моддасида назарда тутилган тартибга мувофиқ қўчга қирадиган ва Битимнинг ажралмас қисми ҳисобланадиган ўзгариш ва тўдиритишлар киритилиши мумкин.

9-модда
Ушбу Битим қоидаларини бажариш ёки қўллаш давомида юзага келадиган ҳар қандай масалалар Томирлар ўртасида музокаралар орқали ҳал қилинади.

10-модда
Ушбу Битим имзоланган кундан ўн беш кун ўтган қўчга қиради ва Томирлардан бири бошқа Томирдан ушбу Битим амал қилишини тўхтатиш нияти тўғрисидаги расмий хабарнома олган санадан кейин тўқсон кун ўтуғича амал қилади.

Бухоро шаҳрида 2004 йил 19 ноябрь (Санжар)да икки асл нусхада, ҳар бири ўзбек, туркман ва рус тилларида тузилди, бунда барча матнлар бир хил қўчга эга. Ушбу Битим қоидаларини талқин қилиш мақсадида рус тилидаги матндан фойдаланилади.

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати номидан
Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ

Туркменистон Ҳукумати номидан
Туркменистон Президенти
Сапармурод НИЁЗОВ

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан Туркменистон Ҳукумати ўртасида фуқароларнинг ўзаро қатновлари ва чегарабўйи вилоятларида яшовчи фуқароларга енгиллаштирилган қатнов тартиби тўғрисида БИТИМ

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан Туркменистон Ҳукумати, бундан кейин Томирлар деб аталувчилар,
Ўзбекистон Республикаси билан Туркменистон ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1996 йил 16 январда имзоланган Шартноманинг қоидаларига амал қилиб,
иқки давлат ўртасидаги муносабатларни янада чуқурлаштириш ва ўз давлатлари фуқаролари ўртасида алоқаларни ривожлантиришга бўлган интилишини мўқодалаб,
Давлат чегарасини кесиб ўтиш қоидаларини тартибга солиш, Томирлар давлатларининг худудларига фуқароларнинг киришлари, чиқишлари ва унда бўлишларини тартибга солиш мақсадида, иқки давлат фуқароларининг қатновлари шартларини янада такомиллаштириш давлат чегараси режимини мустаҳкамлаш, қонунийлик ва ҳуқуқий тартибни сақлашга хизмат қилади деб ҳисоблаб, қуйидагилар тўғрисида ахдлашиб олдилар:

1-модда
Бир Томир давлатининг фуқаролари 1- ва 2-иловаларда санаб ўтилган амалдаги ҳўжатлари бўйича ва ушбу Битимда назарда тутилган тартибда бошқа Томир давлати худудида киришлари, чиқишлари, транзит ўтишлари ва унда вақтинча бўлишлари мумкин.

Ушбу Битимда тартибга солинмаган масалалар Томирлар давлатларининг миллий қонун ҳўжатлари та мувофиқ ҳал қилинади.

2-модда
Томирлар давлатларининг фуқаролари бошқа Томир давлатининг худудида бўлганларида шу Томир давлатининг қонун ва қоидаларига, жумладан хорижий фуқаролар учун белгиланган рўйхатдан ўтиш, бўлиш ва унда харақатланиш қоидаларига риоя қилишлари лозим.

3-модда
Томирлар давлатларининг фуқаролари давлат чегарасида ўтказиш пунктлари орқали Томирлардан бири давлатининг худуди орқали Томирлар давлатларининг миллий қонун ҳўжатларида назарда тутилган чегара, боғжона ва бошқа процедураларга риоя қилган ҳолда киришлари, чиқишлари ва ундан транзит тарзида ўтишлари мумкин. Утказиш пунктлари рўйхати Томирлар ўртасида дипломатик каналлар орқали келишиблади.

4-модда
Бир Томир давлатининг фуқаролари бошқа Томир давлатининг визасини олиш учун шу Томирнинг дипломатик ваколатхонаси ёки консуллик муассасаси ёзма мурожаатнома ва тегишли юридик ёки жисмоний шахсининг белгиланган тартибда расмийлаштирилган тақдимномасини тақдим қилдилар. Ушбу Битимда қайд этилган ҳолатлар бундан мустасно.

5-модда
1. Амалдаги дипломатик паспортларга эга бўлган Туркменистон худудида узюғи билан ўттиз кун бўлиши назарда тутилган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ва амалдаги дипломатик паспортларга ёки хизмат паспортларига эга бўлган Ўзбекистон Республикаси худудида узюғи билан ўттиз кун бўлиши назарда тутилган Туркменистон фуқаролари бошқа Томир давлатининг худудида визасиз киришлари, чиқишлари ва унда бўлишлари мумкин.

2. Томирлар давлатларининг ушбу модданинг 1-бандида қайд этилган фуқаролари бошқа Томир давлати худудида ўттиз кундан ортиқ бўлиши ният қилсалар, виза олиш учун улар қайси Томир давлатининг фуқароси бўлсалар, ўша Томир давлати дипломатик ваколатхонасининг ёки консуллик муассасасининг ёзма мурожаатномаси зарур.

6-модда
1. Бир Томир давлатининг амалдаги дипломатик ёки хизмат паспортларига эга бўлган фуқаролари бошқа Томир давлати худудида дипломатик ваколатхоналар ҳамда консуллик муассасалари, расмий ваколатхоналарнинг, шунингдек халқро ташкилотларнинг ходимлари бўлсалар, бутун хизмат давомида бошқа Томир давлати худудида визасиз киридилар, чиқадилар ва унда бўладилар.

2. Ушбу модданинг 1-бандидаги қоидалар мазкур фуқароларнинг расмий иш фаолияти даврида улар билан бирга яшайдиган ҳамда

амалдаги дипломатик ёки хизмат паспортига эга бўлган оила аъзоларига ҳам таътиб этилади.

3. Ўзбекистон Республикасининг амалдаги миллий фуқаролик паспортига эга бўлган Ўзбекистон Республикасининг Туркменистондаги дипломатик ваколатхоналари ва унга тегишлилаштирилган бошқа маъмурий-техник персонални аъзолари, шунингдек уларнинг оила аъзолари консуллик йиғимларининг ундирмасдан расмийлаштирилган кўп маротабли визалар асосида Туркменистон худудида қирадилар, чиқадилар ва унда бўладилар.

4. Ушбу модданинг 1-3-бандларида кўрсатилган шахслар қабул қилувчи давлат Ташқи ишлар вазирлигининг тегишли аккредитациясига эга бўлишлари лозим.

7-модда
1. Ўзбекистон Республикасининг Хоразм ва Бухоро вилоятларида, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси, Сурхондарё ҳамда Қашқадарё вилоятларининг (ушбу Битимнинг 3-иловаси) Туркменистон чегарасига бевосита туташган туманларида доимий истиқомат қилувчи Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг амалдаги миллий паспортларига эга бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари Туркменистоннинг Дашоуз ва Лебоб вилоятларига бир ойда бир марта визасиз киришлари, чиқишлари ва унда қўли билан уч кун бўлишлари мумкин.

2. Туркменистоннинг Дашоуз ва Лебоб вилоятларида доимий истиқомат қилувчи ҳамда Туркменистон фуқароларининг амалдаги миллий паспортларига эга бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари Туркменистоннинг Дашоуз ва Лебоб вилоятларига бир ойда бир марта визасиз киришлари, чиқишлари ва унда қўли билан уч кун бўлишлари мумкин.

3. Рамазон ҳайити (Рамазон) ва Қўрбон ҳайити (Қўрбон байрам) кунлари анъанавий маросимларни бажариш мақсадида ушбу модданинг амал қилиши тартибга солинадиган фуқаролар ушбу модданинг 1- ва 2-бандларида қайд этилган Томирлар давлатларининг худудларига бир ойда икки марта визасиз киришлари, чиқишлари, лекин қўли билан етти кун унда бўлишлари мумкин.

4. Ушбу моддада қайд этилган фуқароларнинг яшаш жойлари Томирлар давлатлари фуқароларининг паспортларига прописки тўғрисида қўйилмаган белгилар асосида аниқланади.

5. Ушбу моддада кўрсатилган Томирлар давлатлари фуқароларининг бошқа Томир давлати худудида ушбу моддада белгиланган муддатлардан кўп бўлишлари ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган визалар асосида амалга оширилади.

6. Ушбу модданинг амал қилиши тартибга солинадиган Томир давлатларининг фуқаролари халқро алоқалар учун белгиланган ўтказиш пунктлари орқали давлат чегарасидан ўтиш вақтида Томирларнинг миллий қонунларига мувофиқ зарур бўлган процедураларга риоя қилган ҳолда бошқа Томир давлати худудида киришлари ва ушбу худуддан чиқишлари

мумкин.

8-модда
Ушбу Битимнинг 1- ва 2-иловаларида санаб ўтилган ҳўжатлар бўйича визасиз кириш, чиқиш ва унда бўлиш тартиби иқкала Томир давлатининг қуйидаги тоифадаги фуқароларга нисбатан белгиланади:

а) фуқаро авиацияси ҳаво кемалари экипажи аъзолари амалдаги миллий паспортларига қўра ва бош декларация (учиш вазибаси)даги қайдонма мавжуд бўлганда;

б) дарё кемаси ва катерлари экипажи аъзоларининг амалдаги денгизчилар паспортларига қўра ҳамда кема роли қайдонмаси ёки ундан кўчирма мавжуд бўлганда;

в) темир йўл поезд, рефрижератор ва локомотив бригадалари ходимларининг амалдаги миллий паспортлари ҳамда номма-ном кўрсатилган рўйхат, ҳар бир рейс учун тасдиқланмаган йўналиш варақаларига қўра;

г) ҳукуматларро фельдъегер алоқаси ходимлари амалдаги миллий паспортлари ва Томирларнинг ваколатли органлари берадиган тегишли ҳўжатларга қўра.

9-модда
Бир Томир давлатининг бошқа Томир давлати худудида жойлашган хўжалик объектларига хизмат кўрсатувчи персонални ходимлари бўлган фуқаролари Томирлар ўртасида тузилган алоҳида битимда белгиланган тартиб ва шартларда хизмат вазибаларини бажариш учун бу Томир давлати худудида қирадилар, чиқадилар ва унда бўладилар.

10-модда
Инсонпарварлик харақтеригаги кечиктирилмаган бўлмас ҳолларда Томирларнинг ваколатли органлари оғир ботоб оила аъзоси ёки яқин қариндошини (эр-хотин, ота-оналар, болалар, туғишган ака-укалар ва опа-сингиллар, эр-хотинларнинг ота-оналари) зиёрат қилиш мақсадида, шунингдек Томирларнинг ваколатли органлари тарафидан берилган тасдиқловчи ҳўжатларни кўрсатган ҳолда оила аъзоси ёки яқин қариндошини кўмиш маросимидеги иштирок этиш учун кетаётган шахсларга бир сутка ичиде визалар беради.

11-модда
Томирлар қуйидаги тоифадаги фуқароларга нисбатан визалар беришда консуллик йиғимларининг имтиёзли тарифларини ўзаролик асосида қўлайдилар:

қўмилган жойини тасдиқловчи ҳўжатга эга бўлган ҳолда яқин қариндошларининг қабрларини зиёрат қилиш мақсадида кетаётган шахслар;

тегишли ҳўжатларни кўрсатган ҳолда 1941-1945 йиллардаги уруш ветеранлари ва уларга тенглаштирилган шахслар, 1-ҳамда 2-гуруҳ ногиронлари.

12-модда
Томирлар давлатларининг фуқаролари тасдиқловчи ҳўжатларни кўрсатган ҳолда уларни мамлакатларда тушиб қолиш ёки у ерга бориш мақсадида ўз Томирни давлати худудида транспорт воситасига минниш ва ундан тушиб шартли билан бошқа Томир давлати худуди орқали транзит тарзида темир йўл транспортда визасиз юришлари мумкин.

13-модда
1. Ушбу Битим Томирларнинг бошқа Томир давлати фуқароларининг улар худудида бўлиши номақбул деб топилган ҳолларда уларнинг кириб келишини рад этиш ёки бўлиш муддатини кечлаш ҳуқуқига дахл қилмайди.

2. Томирлар бошқа Томир давлати худудини белгиланган муддатга қадар тарқ этиши лозим бўлган ёки чиқариб юборилган ўз давлатларининг фуқароларини қабул қилиш мажбуриятини оладилар.

14-модда
Фавқуллода ҳолларда (миллий хавфсизлик, жамоат тартибига ёки фуқароларнинг соғлиғига таҳдид, шу жумладан юқумли касалликлар, табиий офатлар) Томирлар ушбу Битимнинг амал қилишини бутунлай ёки қисман тўхтатиб қўйиш ҳуқуқини сақлаб қоладилар. Томирлар ушбу Битимнинг амал қилишини тўхтатиб қўйиш ва қайта тиклаш ҳақида мумкин қадар бу тўғрисида қарор қабул қилинишдан энг камиде 24 соат илгари олдидан бир-бирларини дипломатик каналлар орқали хабардор қилдилар.

15-модда
1. Томирлар ушбу Битим кўчга киргандан сўнг 30 кун давомиде ушбу Битимнинг амал қилиши тартибга солинадиган ҳўжатларнинг нусхаларини дипломатик каналлар орқали алмаштирадидилар.

2. Янги ҳўжатлар киритилмадиган ёки амалдаги ҳўжатларга ўзгаришлар киритилган ҳолларда Томирлар бир-бирларини хабардор қилдилар ва янги ёхуд ўзгаририлган ҳўжатларнинг нусхаларини уларнинг киритилишидан камиде 30 кун илгари дипломатик каналлар орқали алмаштирадидилар.

3. Томирлар дипломатик каналлар орқали хорижий фуқароларнинг киришлари, чиқишлари, унда бўлишлари тартибларига оид амалдаги қонунчилик тўғрисида ва шу соҳадаги бошқа ахборотни алмаштирадидилар.

16-модда
Томирлар ушбу Битимни бажариш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилиш мақсадида заруратга қўра маслаҳатлашувлар олиб борадилар.

17-модда
Томирларнинг ўзаро келишувларига қўра ушбу Битимга унинг 19-моддасида назарда тутилган тартибга мувофиқ қўчга қирадиган ва Битимнинг ажралмас қисми ҳисобланадиган ўзгариш ҳамда тўдиритишлар киритилиши мумкин.

18-модда
Ушбу Битим қоидаларини бажариш ёки қўллаш давомиде юзага келадиган ҳар қандай келишмовчилик ёхуд баҳсли масалалар Томирлар ўртасида музокаралар орқали ҳал қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати номидан
Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ

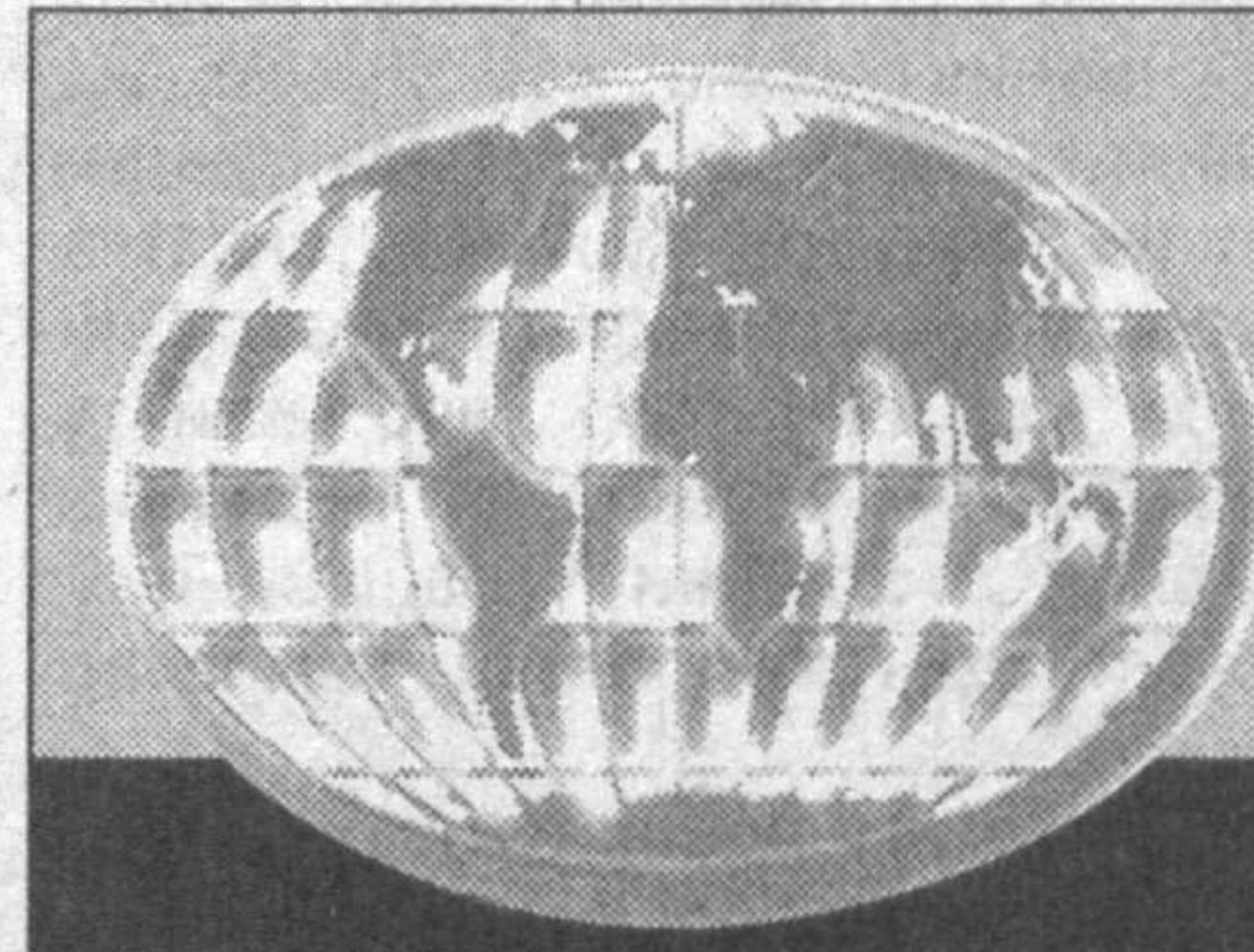
Туркменистон Ҳукумати номидан
Туркменистон Президенти
Сапармурод НИЁЗОВ

МАХ минтақаси Бозорига йўл

Яқинда Хиндистоннинг йирик саноат марказларидан бири — Хайдаробод шаҳрида "Мустақил Давлатлар Хамдўстлиги минтақаси бозорига йўл" мавзусига бағишланган халқаро анжуман бўлиб ўтди.

мустаҳкамлаб бораётган ҳамкорлик ришталари билан яқиндан танишдилар.

Шухрат УМИРОВ, "Жаҳон" АА, Деҳли.

Кеча Украинада президентлик сайловининг иккинчи тури бўлиб ўтди. Маълумки, биринчи турда амалдаги Бош вазир Виктор Янукович ва "Бизнинг Украина" сиёсий блокни етакчиси Виктор Ющенко энг кўп овоз олиб, иккинчи босқичда қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритган эди.

УКРАИНАДА ПРЕЗИДЕНТ САЙЛОВИ

Ковични Украина яхлитлигининг қандайдан қабул қилади, гап шунда.

ваъдаларни украин фуқаролари қандайдан қабул қилади, гап шунда.

ишонч билдирди. У ўзининг гапини Янукович тарафдорлари кўпчиликини ташкил этадиган шарқий ва жанубий Украинада сайловчилар фаолроқ қатнашгани билан изоҳлади.

бўлди. Мамлакат марказий сайлов комиссияси тарқатган дастлабки маълумотларга қараганда, Виктор Янукович рақибидан 3 фоиз кўп (49,57-46,57) овоз олиб, Украинанинг янги Президенти деб эълон қилинди.

Бекқул ЭГАМҚУЛОВ.

ОЛАМ НАФАСИ

Янгиликлар, воқеалар, далиллар

Қарзлардан Ваз кечилади

қарзнинг 30 фоизи бахридан дарҳол ўтилади. Кейинги ўттиз фоиздан ваз кечиш эса Халқаро валюта фонди дастурига мувофиқ амалга оширилади.

кейин шу қарорга келинди" дейди Россия молия вазирини Алексей Кудрин. Унинг таъкидлашича, Ироқ Россия қарзларини яқин орада тўлай олмайд, бироқ берилаётган уч йил муддатдан кейин расмий Москва ўз маблағини талаб қилишни бошлайд.

Тасдиқланган маълумотларга қараганда, Германия устама фоизсиз 2,5 миллиард доллар, Япония 5 миллиард доллар, Франция 3 миллиард доллар, АКШ 2,2 миллиард доллар Ироққа қарз берган.

Париж клуби президенти Жан Пьер Жуенинг маълум қилишича, мазкур келишувга биноан 2008 йилга қадар клуби кредиторлари 38,9 миллиард долларлик маблағнинг 31,1 миллиард долларининг бахридан ўтади.

Ю. БУРОНОВ.

Сантьяго саммити

Ўтган ҳафтанинг шанба ва якшанба кунлари Чили пойтахти барчанинг диққатини ўзига тортиди. Сантьяго шаҳрида Осие - Тинч океани иқтисодий ҳамкорлиги (ОТОИХ) саммити бўлиб ўтди.

КХДРнинг ядровий дастури муаммоси бўйича олти томонлама музокараларни давом эттириш зарурлигини ҳам қайд этишди.

Мутахассислар ушбу саммит Россия учун муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлашаётди.

Таъкидлаш лозимки, анжуман олтидан Сантьягода антиглобалистларнинг намойишлари бўлиб ўтди.

Маълумки, мазкур форум 1989 йилнинг ноябрь ойида Австралининг Канберра шаҳрида ташкил топган.

Салим ДОНИЁРОВ, "Халқ сўзи" мухбири.

Самолёт ҳалокати

Хитойда якшанба кунини эрталаб CRJ-200 йўловчи самолёти Баотоу аэропортидан унча узоқ бўлмаган жойда (Шанхайдан 530 км) ҳалокатга учради.

Жангарилар раҳбари Қўлга олинди

Америка Қўшма Штатлари расмийларидан бирининг маълумотига қараганда, Ироқ қарбанинг Анбар музофотида жангариларнинг раҳбарларидан бири ушланган.

Ўқ-дори омбори фош этилди

Россия Федерациясининг Ингушетия республикасида миллия ҳодимлари томонидан қуроллар ва ўқ-дорилар яширилган иккита омбор фош қилинди.

60 сантиметрлик қор

Калифорниянинг жанубий ҳудудларида қор бўронлари бошланди. Жанубий Калифорния тоғларини 60 сантиметр қалинликда қор қоплаган, ҳатто чўл ҳудудларига ҳам қалин қор ёққан.

Хорж матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

ДАВЛАТ АЛОҚА ИНСПЕКЦИЯСИНИ ишлаб чиқариш зарурияти учун компьютер техникаси ҳамда эҳтиёт қисмлари билан таъминлаш бўйича

Хурматли пойтахтликми азалиси! «O`ZTEMIRYO`LYO`LOVCHI» ОАЖ «Тошкент-Самарқанд-Тошкент» йўналишидаги 50 ва 49-йўловчи поездлар вагонларида ишлаш учун 18 ёшдан 30 ёшгача бўлган

Вулқон уйғонмоқда Колумбиянинг Эквадор билан чегарадош ҳудудларида Галерас вулкони ҳаракатга кела бошлади.

"LOK Kolor SINTEZ" корхонасидан янгилик! ЗИР ЗАМОНАВИЙ АКРИЛАТ ҚОЛАМАЛААР (фақат бизнинг корхонада ишлаб чиқарилади)

ХАЛҚ БАНКИ - СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ!

Харидорлар ва енгил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилари диққатига! Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 13 ноябрдаги «Ярмарка савдосини ташкил этишни тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ва 2004 йил 21 октябрдаги 04-7-50-сонли баёнига биноан

Соғлом она — соғлом бола

моқчиман, — деб сўхбатга қўшилди ёши улғурок доя, — баъзи қизларимиз жуда эрта — мактабни биттиридан захоти турмушга узатилапти. Аслида улар она бўлишга ҳали тайёр эмас. Тугилажак фарзандлари соғлом, дуркун ўсиши учун нима зарур эканлигини билмайдилар...

Бу давра сўхбати Республика телевидениесига намойиш этилган, анчадан буён қўришмаган танишларимдан бири йўқлаб қолди. Яхшигина лавозимда ишловчи бу одам гапни чўзмай, мақсадга ўта қолди.

бияга ҳам боғлиқ эканлигини ҳисобга олиш керак, — деб баҳсимизга нукта қўйдим. Чунки англадимки, бу масалада иккимизнинг ҳаётий мезонларимиз бошқа-бошқа экан.

Ушанда сўхбатни якунладим-у, лекин баҳс ҳамон дилимда давом этарди. Кейинги тўрт йил ичида республикамиз вилоятларида бўлиб, оналар ва болалар саломатлиги билан боғлиқ амалга оширилган ишлар, тажрибалар, муаммо вазифаларни ўрганишим жараёнида кўрганларим, эшитганларим кўзим-

НИҲОЛНИ БОҒБОН ПАРВАРИШЛАЙДИ

ёки ёш оналар бола тарбиясига тайёрми?

Шифокорлар даврасида баъзи аёлларда ҳомиладорликнинг асоратли кечishi сабаблари ҳақида сўхбат борарди.

Айрим келинларнинг ҳомиладор бўлишдан олдин тиббий кўриқдан ўтишининг, агар зарур бўлса даволанишининг аҳамиятини тушунишлари қийин кечапти. Натижада, бўлажак онада аввалдан мавжуд касалликлар ҳомиладорлик туфайли кучсизланган вужудда яна ҳам зўрайиб кетади, — деди даврадагилардан бири.

Шуниси ачинарлики, — деб давом эттирди бошқа шифокор, — айрим ёш аёллар, баъзан уларнинг қайноналари ҳам ҳомилага салбий таъсир этаётган касалликни даволатишга шошилмайдилар. Масалан, ҳомиладорликнинг дастлабки ойларидан ультра товуш аппаратида кўриқдан ўтказилиб, даволаниш тавсия этилганда турли баҳоналар билан шифохонага ётмаган аёлларнинг вақт ўтиб юқори қон босими, буйрак касаллиги, камқонлик, оёқлари шишиб кетиши билан оғир аҳволда олиб келиниш ҳоллари учрайди. Тўғри, бундай аёлларга шундай имкони борики тиббий ёрдам кўрсатилади, бироқ бой берилган вақт ичида касаллик ҳомилага салбий таъсир этганини ҳам инкор этиб бўлмайди.

— Мен яна бир мулоҳазани айт-

— Кўрсатувингизда қизларнинг 17 ёшда турмушга берилишини қораладингиз...

— Мен эмас, шифокорлар тажрибаларидан келиб чиқиб гапиримди, — изоҳ бердим.

— Майли-да, фарқи йўқ, — дея давом этди сўхбатдошим. — Ўн етти, ўн саккиз кичкина ёшми? Момоларимизни 12-13 ёшда турмушга беришган-ку! Ҳозирги қизлар улардан қанча илгарилар кетган, эр билан муносабатнинг сизу биз баҳабар томонларига чинара билишди — кинолардан кўришган.

— Бу — оила қуришга, оналикка, фарзанд тарбиялашга тайёр дегани эмас-да, — деб гап қўйдим.

Аммо танишимнинг шифокорлар фикридан ва менинг бу давра мулоқотини кўрсатувга олиб чиққанымдан норозилиги чексиз эди.

— Масалан, мен, — деб чертиб чертиб сўзлаб кетди у, — иккита ўғлимга ҳам ўн етти ёшлини келин қилиб олиб берганман. Иккита қизимга ҳам ўн еттига тўлар-тўлмас совчилар кела бошлаган, бериб юбордим. Яши ўтиришибди.

Бу ҳаётий далили билан сўхбатдошим гўё мени мот қилди. Гарчанд мен ҳам ўз нуктаи назаримни ҳимоя қилишда анча қайсар бўлсам-да, ўша лаҳзаларда:

— Тўғри айтасиз, оилавий ҳар-

дан, кўнглимдан ўтаверади...

— Шифохонамизда уч ойликдан бир ёшгача бўлган болалар даволанади, — деб гапирганди Тошкент шаҳар 2-юқумли касалликлар шифохонаси бош шифокори Малика Хўжаева. — Мана бундай ҳолат ҳам бўлиб туради: боласи оғир аҳволда тушган ёш аёлга ўз онаси ёки қайнонаси ҳамроҳ бўлиб келишиди. Шифохонада битта болани битта қаровчи олиб ётади. Лекин айрим ҳолларда гўдакнинг олдига ёш она ҳам, унинг онаси ёки қайнонаси ҳам қолмоқчи бўлишади. — «Бизда бунга имкон йўқ, гўдакнинг онаси қолса бўлди-да, сиз нима қиласиз?» — десак, ёш катта аёл: «Мен болага қарайман», — дейди, «Унда сиз қолинг, боланинг онаси уйга кетаверсин», — десак, «Йўқ, онаси эмизади», — деган жавоб бўлади. Қаранг, ёш келин болани дунёга келтирган-у, эмизишни билади, лекин бола парварлигини билмайди.

Яна бир ҳолатни айтмай: чақалоқнинг ички аъзолари шу қадар нозикки, ошқозон-ичак йўлларида қилдек ёт нарса қириб қолиши уни гўяда безовта қилиши мумкин. Шунинг учун чақалоқли аёллар тирноқларини узун-узун ўстиришдан, сочларини тўзғитиб турмакларидан вақтинча воз чечилари керак. Биз бу ҳақда гапиримиз, аммо айрим-

ларнинг тушуниши, қабул қилиши, маслаҳатимизга риоя этиши анча қийин. Чунки улар фарзанд соғлиги ўзларининг қиройли, замонавий кўринишларидан кўра муҳим, аҳамиятли, зарурий эканлигини англаш даражасига етмагандилар.

— Яқинда шифохонамизга бир ойлик чақалоғи ҳам қусиб, ҳам ичи кетаётган ўн саккиз ёшли келин тушди, — деб сўзлаб берди Хоразм вилояти болалар шифохонаси бош шифокори Ойибий Матқаримова. — Ёш она ўз сўти бўла туриб, ҳеч ким билан маслаҳатлашмай, 100 гр. сунъий аралашмани бирданга болага ичириб юборган...

Айримлар: «Бунақа англашилмовчиликлар онда-сонда бўлиб қолади», — дейишлари мумкин. Келинг, яна шифокорларнинг тахлилий хулосаларига эътибор қаратайлик.

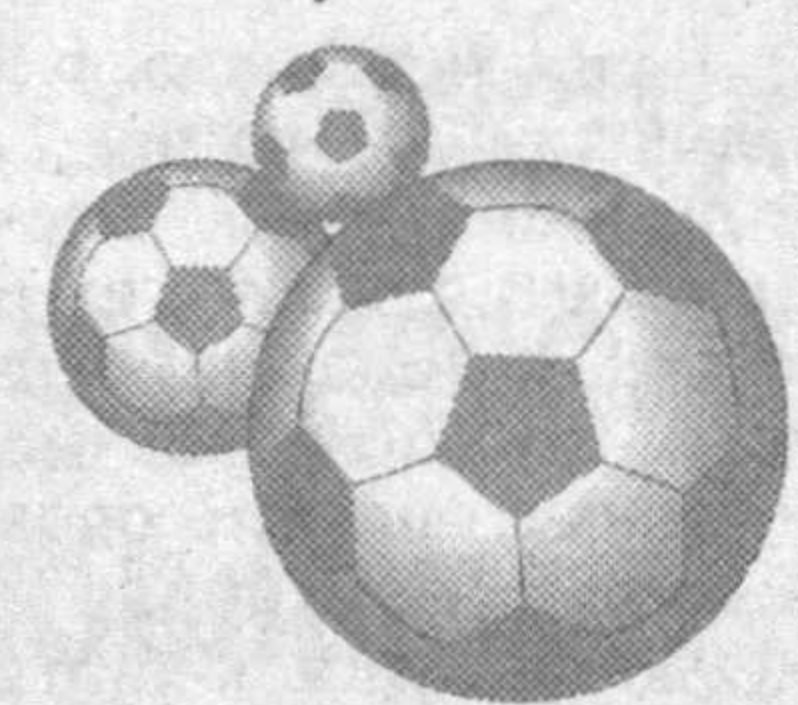
— Чақалоқлари касалланиб шифохонага тушадиган аёлларнинг 70-75 фоизи ёш оналар, — дейди неонатолог Нигора Раҳимова. Демак, улар оила қуришдан бош мақсад — она бўлишга етарли даражада тайёр эмаслар.

— Хайитлардан, байрамлардан кейин болаларнинг оғир аҳволда шифохонага тушиш ҳоллари кўпаяди, — дейди шифокор Муассар Абдулазизова. — Сабаби оналари бу гўдакларни кўтариб келин кўришга, қариндош-уруғлариникига, ҳатто бозорларга боришган. Бола гўлдан нозик, озгина эътиборсизлик оқибатида касаллик ортирган...

Ёш она боласини соғлом улғайтириб олгунича айрим ҳою ҳаваслар, давраю тўйлардан фарзандини, керак бўлса, ўзини ҳам асраб, бутун куч-қуввати, меҳр-муҳаббатини дилбандига, унинг камолига бағишлаши кераклигини оилада ўрганиши шарт. Бироқ психология фанининг мана бу хулоса-эътирофи ҳам диққатга сазовордир, яъни 15-19 ёшдаги (айниқиси) қизлар табиятан кўпроқ ўзлари, ўз шахсий қизиқишлари ҳақида ўйлайдилар ва уларни амалга оширишга интиладилар.

Юқорида масаланинг бир жиҳатига эътибор қаратдик. Айни шу айтиланлардангина хулоса чиқарадиган бўлсак, ҳали чақалоқнинг тўғри парварлиш, овқатлантириш, боланинг соғлом ўсиши унинг ҳар томонлама ривожланиши учун нақадар муҳим эканлигини англаб етмаган ёш оналар бола ақлий, маънавий камолнинг аҳамиятини нечоғли англаб, ҳис этиб, унга эришишга қай даражада интиладилар? Ахир, ҳаммамиз яхши билган ривоятда донишманд айтганидек, бола тарбияси у ёруғ дунёга келган лаҳзалардан бошланади-ку!

Мухтарома УЛУҒ, Республикада хизмат кўрсатган маданият ходими.

Футбол Куръа ташлаш маросими қандай ўтказилади?

Бугун ушбу савол барча футбол ишқибозларини қизиқтириши табиий. Осиё футбол конфедерациясидан олинган маълумотларга қараганда, 2006 йили Германияда ўтказиладиган жаҳон чемпионати иккинчи босқич мусобақаларига қуръа ташлаш маросими 9 декабрда Куала Лумпурдаги ОФК офисидида бўлиб ўтади.

Қитъамизнинг финал йўланмасини қўлга киритган саккиз бахтли жамоа 2002 йил жаҳон чемпионатидаги рейтингига кўра аллақачон тўртта саватга бўлинган. Биринчи саватчадан Осиёнинг энг номдор — Жанубий Корея ва Япония терма жамоалари, иккинчи саватчадан Саудия Арабистони ва Эрон, учинчи саватчадан Ўзбекистон ва Баҳрайн, тўртинчи саватчадан эса Қувейт ва Корея Халқ Демократик Республикалари терма жамоалари жой олишган. Улар икки гуруҳга бўлиниб мусобақалашади. Ўзбекистон терма жамоаси иккинчи босқичдаги дастлабки учрашувини ўз майдонида тўртинчи саватчадан жой олган жамоаларнинг бирига қарши ўтказади.

Гуруҳларда биринчи, иккинчи ўринни қўлга киритган тўртта жамоа «ЖЧ-2006» финал йўланмасини қўлга киритади. Гуруҳларда учинчи ўринни эгаллаган жамоалар ўртасида қўшимча учрашув ўтказилади. Ғолиб жамоа Шимолий Америка вакили билан ўтиш турнирида иштирок этади.

«Сурхон» ўз ўрнини сақлаб қолди

Мана, минглаб футбол мухлислари ҳаяжон билан кузатган XIII миллий чемпионатимиз ўз нихоясига етди. Ўтган шанба кuni жамоалар сўнгги 26-тур учрашувларини ўтказдилар. Учрашувлар куйи поғоналарда бораётган жамоалар ўртасида мurosасиз кечди. Сабаби, Ўзбекистон футбол федерацияси қарорига биноан «Бухоро» ва «Сурхон» жамоалари федерация олдидики аъзолик қарзини тўламаганлиги учун уч оқодан маҳрум этилганди. Термизнинг «Сурхон» жамоаси «Қизилқум»ни қийинчилик билан бўлса-да, (2:1) энгиб олий лигадаги ўрнини сақлаб қолди. «Самарқанд-Динамо»нинг эса майдониди «Локомотив»ни (3:1), «Андижон»нинг эса «Сўғдиёна»ни (2:0) ҳисобида мағлубиятга учратилгани уларга ёрдам беролмади. Иккала жамоа ҳам янги мавсумни биринчи лигада ўтказишади. Чемпионлики мuddатидан олдин қўлга киритган «Пахтакор» ўз майдониди «Трактор» билан дуранг (4:4) натижага эришди. Қолган учрашувларда қўйидаги натижалар қайд этилди: «Нефтчи» — «Бухоро» — 3:1, «Машъал» — «Насаф» — 4:3, «Металлург» — «Навбахор» — 4:3. Чемпионатда «Навбахор» жамоаси ҳужумчиси Шухрат Мирҳолдирашев рақиблар дарвозасига 31 та тўп киритди. «Насаф» ҳужумчиси Зафар Жолмуродов 29 та тўп билан тўпурларлар баҳсида иккинчи ўринни банд этди.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ.

ИИВ Матбуот маркази хабар қилади

Рашк ўтида ёнди

Йигирма икки ёшли Раҳимани ота-онаси зўрлаб узатишди. Шунданми турмушларининг дастлабки кунлариданоқ оилада келинмовчиликлар содир бўла бошлади. Устига устак куёв — Нодиржон ҳам «хизмат сафари»га дея кетиб, ҳафталаб уйга келмайди. Раҳиманинг бундай баҳоналардан кўнгли гаши бўлар, умр йўлдошини қизганарди.

Бир кuni уларни йиғитираётиб эрининг нотаниш аёл билан тушган суратини кўриб қолади. Ҳаммаси шундан сўнг бошланади. Энди Раҳиманинг тинчи буткул бўзилганди. У бегона аёл — Султонованинг уй манзилини топади-да, сўнг унинг эшигини очиб ичкарига кирди. Ўзича хонадонни тита бошлади. Ва икки фарзанднинг онаси, бева аёлнинг уйдан эрининг суратларига илова қилинган севги мактубларини топади. Алам устида аввал хатларга, сўнг уйга ўт қўйиб юборади. Ўзи эса жорҳатланган ҳолда шифохонага келтирилади...

Андижон шаҳрининг Бўстон даҳасида содир бўлган бу воқеа юзасидан тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Қалбаки пуллар ўғириси

Узоқ йил ўқитувчилик қилиб, маоши камлигидан нолийдиган Умаровани дугоналари «гап»га қўшилишга кўндиришди. «Топган пулнинг ёнинга қолади, фойда ҳам оласан», деди математика ўқитувчиси. У аввалига йиғиб-терганини шунга сарфлади. Уч-тўрт ой ўтгач навати келиб, сапдан тушган маблағни чўнтакка урди. Олган пулларини жиғилдонига урғач эса бу ой тўланадиган элик минг сўм ёдига тушди...

Шунда, шайтон йўлдан оздирдимми, у миясига келганини амалга оширмоқчи бўлди. Қоронғи тушишни кутиб, юзига ниқоб тутган ҳолда бир маҳалла нарида ёлғиз яшайдиган дугонаси уйига кирди. Кимсасиз уйдан нақд 190.000 сўмни олиб жуфтаникни ростлади. Лекин дугонаси уйдидан пуллар қалбаки эканлигини у билмаган экан. Эндиликда Қарши шаҳар ички ишлар бўлимида мазкур жиноят ишига қўшилиб, қалбаки пуллар билан шуғулланидиган дугонаси устидан ҳам тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Адибахон РАҲМАТУЛЛАЕВА, ИИВ Матбуот маркази жамоатчи муҳбири.

Яқуний жадвал

Table with 7 columns: Team, Goals, Assists, etc. for the football tournament.

«ХАЛҚ СЎЗИ»га ЭЪЛОНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. 9.00 дан 18.00 гача 136-09-25 132-10-63 242-хона

БИЗНИНГ ЁРДАМИМИЗ БИПАН ЎЗ БИЗНЕСИНГНИ БОШПА

ЧОП ЭТИШ УСКУНАЛАРИ

Advertisement for office equipment including Canon, Sharp, Xerox, and HP. Includes contact number 137-68-03.

Advertisement for Uzbekistan National Bank (ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ БАНКИ) with details on services and branches.

Advertisement for 'Халқ сўзи' newspaper, including contact information and subscription details.

Large advertisement for American Express, highlighting services like credit cards, travel, and business solutions.

Advertisement for 'Халқ сўзи' newspaper, featuring the 'Народное слово' section.

Advertisement for 'Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ' and related editorial services.

Advertisement for 'Шарк' newspaper and related publications.

Advertisement for 'МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри' and other services.